

مواد غذایی در خراسان رضوی ادعای ارزانی واقعیت گرانی

خبرروز

جزایری ا درحالی‌که متولیان نظارت بر بازار در مشهد از «ارزانی نسبی» سخن می‌گویند، داده‌های رسمی مرکز آمار ایران تصویری کاملاً معکوس را روایت می‌کند. شکاف میان «ادعای میدانی» و واقعیت‌تورمی در خراسان رضوی، حالا به یکی از پرونده‌های جدی در حوزه معیشت تبدیل شده است، جایی که تورم سبذ غذایی نه‌تنها از میانگین کشوری بالاتر است، بلکه خراسان رضوی را در زمره استان‌های گران‌تر نسبت به کلان‌شهرهایی نظیر تهران و اصفهان قرار داده است.

به‌تازگی، محسن صیادی، مدیر بازرسی و نظارت بر اصناف مشهد در گفت‌وگو با ایرنا از «نظارت‌های هدفمند و پر خورده قاطع» خبر داده و مدعی شده که در نتیجه این اقدامات، قیمت کالاهای اساسی در مشهد حدود ۱۰ درصد پایین‌تر از میانگین کشوری است. اما داده‌های مرکز آمار ایران، روایت دیگری را

قیمت خودرو در تله دلار

بنا به گزارش مجلس خودرو بیش از قیمت‌گذاری دستوری، از نوسان ارز تأثیر می‌گیرد

گزارش تحلیلی

سید محسن موسوی زاده خبرنگار

بازار خودرو در ایران، سال‌هاست از یک بازار مصرفی فاصله گرفته و به یکی از پرتلاطم‌ترین عرصه‌های اقتصاد کشور تبدیل شده است، بازاری که در آن هم مصرف‌کننده ناراضی است، هم سیاست‌گذار از مهار قیمت‌ها نتیجه مطلوب نمی‌گیرد و هم تولیدکننده خود را گرفتار محدودیت‌های چند لایه می‌بیند. در چنین شرایطی، گزارش تازه مرکز پژوهش‌های مجلس تلاش کرده است با کنارزدن برخی برداشت‌های رایج، تصویر دقیق‌تری از سازوکار قیمت‌گذاری خودرو ارائه دهد.

نقش دلار در گرانی خودرو

مهم‌ترین نتیجه این گزارش، تضعیف این فرضیه قدیمی است که افزایش قیمت خودرو را عمدتاً باید محصول قیمت‌گذاری کارخانه یا تصمیم‌های مستقیم دولت دانست. یافته‌های مرکز پژوهش‌های مجلس نشان می‌دهد که متغیر تعیین‌کننده‌تر در بازار خودرو، نرخ ارز است، متغیری که نه‌تنها بر هزینه تولید اثر می‌گذارد، بلکه از مسیر انتظارات تورمی، رفتار خریداران و فروشندگان و فضای روانی بازار نیز قیمت‌ها را جابه‌جا می‌کند.

بر پایه برآوردهای این گزارش، اگر نرخ ارز ۱۰۰ درصد افزایش یابد، قیمت خودرو در بازار به‌طور متوسط ۱۲۱ درصد بالا می‌رود. این نسبت، به خوبی نشان می‌دهد بازار خودرو صرفاً از منطق هزینه‌تولید تبعیت نمی‌کند، بلکه به شدت از فضای تورمی و انتظارات ناشی از جهش‌های ارزی تأثیر می‌پذیرد. در مقابل، اثر افزایش قیمت کارخانه بر قیمت بازار بسیار محدودتر برآورد شده است، به‌گونه‌ای که با رشد ۱۰۰ درصدی قیمت مصوب کارخانه، قیمت بازار به‌طور متوسط فقط ۳۲ درصد افزایش می‌یابد. به بیان روشن‌تر، اثر دلار بر بازار خودرو تقریباً چهار برابر اثر قیمت‌گذاری کارخانه است. این یافته نشان می‌دهد اگر مسئله اصلی بازار خودرو، بی‌ثباتی ارزی و نااطمینانی اقتصاد کلان باشد، تمرکز صرف بر قیمت‌گذاری دستوری نمی‌تواند به کنترل پایدار قیمت‌ها منجر شود. به عبارت دیگر، تا زمانی که نرخ ارز در مسیر نوسانی حرکت می‌کند، سیاست‌های بخشی در بازار خودرو اثر محدودی خواهند داشت و فقط می‌توانند در کوتاه‌مدت بخشی از التهاب را مهار کنند.

رصد

بهروز کریمی‌پور روزنامه‌نگار

خبر کوتاه بود و قابل پیش‌بینی. «با رگشت جدول‌های خاموشی روزانه به خانه‌ها، هم‌زمان با عبور دمای هوا از مرز ۴۰ درجه سانتی‌گراد، از اواخر هفته گذشته جدول خاموشی‌های برنامه‌ریزی شده منتشر شد که مطابق آن، شاهد برنامه‌ریزی قطعی برق به صورت روزانه در بخش خانگی طی هفته جاری هستیم. این امر در شرایطی محقق می‌شود که دمای هوای در این روزها مرز ۴۰ درجه را پشت سر می‌گذارد و دشواری بی‌برقی را دو چندان می‌کند.

این یک ماه چگونه می‌گذرد؟

با نگاهی به پیش‌بینی هواشناسی یک ماه آینده، می‌بینیم که حداکثر دمای روزانه به‌ازه ۲۵ تا ۴۰ درجه سانتی‌گراد برآورد شده است. به گفته معاون وزیر نیرو، هر یک درجه افزایش دما در سطح کشور، حدود ۲ هزار مگاوات به بار شبکه برق اضافه می‌کند که این میزان، فشار بسیار سنگینی بر شبکه سراسری و واحدهای تولید برق وارد می‌آورد. نگاهی به آمار مصرف برق در مدت مشابه سال گذشته نیز تصویر را واضح‌تر می‌کند. اوج مصرف برق کشور در سال گذشته در بازه اواخر تیر تا مرداد ماه مشاهده شد که در بیشتر روزها از عدد ۷ هزار مگاوات عبور کرد و در نقاط پیک، میزان ۷۷ هزار مگاوات را نیز پشت سر گذاشت. با این اوصاف دور از ذهن نیست که طی هفته‌های آتی محدودیت‌هایی در این زمینه وجود داشته باشد، به‌ویژه آنکه هشدار مقامات مسئول برای پنج تا هفت هفته آینده در این زمینه قابل توجه است.

گوشه‌های پنهان ماجرای ناترازی

در حالی که عمده توجه به افزایش مصرف انرژی و محدودیت

بارگرمی‌کننده که با ادعای این مدیر همخوانی ندارد. بررسی داده‌های مرکز آمار در خرداد ماه نشان می‌دهد که تورم نقطه به نقطه مواد غذایی در خراسان رضوی ۱۳۸.۹ درصد ثبت شده است؛ رقمی که در سطح کشور ۱۳۴.۶ درصد گزارش شده است. همچنین تورم سالانه مواعذایی در این ماه در خراسان رضوی ۹۶٫۳ درصد و کشور ۹۰٫۷ درصد بوده است. این تفاوت نشان‌دهنده شتاب بیشتر گرانی در خراسان رضوی نسبت به کل کشور است. نکته کلیدی که در تحلیل این وضعیت نباید مغفول بماند، «ضرب‌اهمیت» مواد غذایی در سبد هزینه خانوار است. در حالی که این ضریب در سطح کشور ۲۹.۴۴ درصد است، برای خانوارهای خراسانی به ۲۰.۷۸ درصد می‌رسد. به زبان ساده‌تر، سهم بیشتری از درآمد خانوارهای خراسانی صرف خرید اقلام غذایی می‌شود، بنابراین، فشار تورمی بر معیشت شهروندان این استان، نه یک ادعا، بلکه یک واقعیت ملموس است که مستقیماً بر قدرت

خرید آن‌ها اثر می‌گذارد. مقایسه تورم سالانه مواد غذایی در خراسان رضوی با سایر استان‌ها، عمق مسئله را آشکارتر می‌کند. این استان در خرداد ماه، تورمی به‌مراتب بالاتر از قطب‌های اقتصادی و استانی دیگر ثبت کرده است: تورم غذایی خراسان رضوی به‌طور میانگین ۸۰.۱ درصد از تهران، ۱۱ درصد از اصفهان و ۳۱.۴ درصد از اردبیل بیشتر بوده است. تجربه نشان می‌دهد که نظارت و برخورد با گران‌فروشی، اگرچه ممکن است در کوتاه‌مدت مانع برخی سوءاستفاده‌ها شود، اما به‌تنهایی قادر به مهار تورم نیست. تورم مواد غذایی معمولاً از متغیرهای کلان‌تری مانند رشد نقدینگی، نوسان نرخ ارز، افزایش هزینه حمل‌ونقل، اختلال در زنجیره تأمین، رشد هزینه تولید و ضعف بهره‌وری تأثیر می‌پذیرد. در چنین شرایطی، سیاست‌های نظارتی بیشتر می‌توانند نقش مسکن موقت را بازی کنند، نه درمان ریشه‌ای را.

عکس از آرش مهرشاد

مدیریت کرد. تا زمانی که بی‌ثباتی در متغیرهای کلان، به‌ویژه نرخ ارز، ادامه داشته باشد و تولید نیز سطحی پایدار و متناسب با تقاضا نرسد، خودرو همچنان یکی از حساس‌ترین بازارهای اقتصاد ایران باقی خواهد ماند. به همین دلیل، نسخه مهار التهاب در این بازار، بیش از آنکه در اتاق‌های قیمت‌گذاری نوشته شود، به ثبات ارزی، کاهش نااطمینانی و تقویت تولیدگه خورده است.

انحصارزدایی از صنعت خودرو

محسن شرکا، کارشناس اقتصادی، در گفت‌وگو با شهرآرا انحصاری بودن تولید و بازار را دلیل تبدیل خودرو از کالای مصرفی به سرمایه‌ای می‌داند و می‌گوید: رقابت، مهم‌ترین عامل رشد و توسعه در هر صنعتی است، اما زمانی که خودروسازی در اختیار تعداد محدودی تولیدکننده قرار گیرد، تولید، کیفیت و حتی حقوق مصرف‌کننده تحت تأثیر قرار می‌گیرد. وی ادامه می‌دهد، در بیشتر اقتصادهای رقابتی، تولیدکننده برای حفظ سهم بازار ناچار است هم‌زمان قیمت، کیفیت، فناوری و خدمات پس از فروش خود را ارتقا دهد، چرا که مصرف‌کننده همواره گزینه‌های متعددی برای انتخاب در اختیار دارد، اما در بازاری که ورود رقبای جدید و امکان انتخاب محدود باشد، انگیزه برای رقابت‌نیز به همان نسبت کاهش پیدا می‌کند. این کارشناس اقتصادی با تأکید بر اینکه مردم امروز قدرت خرید خودرو را از دست داده‌اند،

ضرورت بهینه‌سازی مصرف برق در بحران ناترازی و اوج گرما

رجوع به توصیه‌های عمومی، کلید گذر از شرایط موجود است

تولید برق در نیروگاه‌ها معطوف شده، زوایای دیگری از موضوع کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد. چنان‌که فعالان صنعت برق ابراز می‌کنند مشکل نه فقط ظرفیت تولید، بلکه محدودیت شبکه توزیع است؛ تا آنجا که چنانچه حجم برق تولید شده توسط منابعی همچون نیروگاه‌های انرژی تجدیدپذیر به سرعت افزایش یابد، باز هم شبکه توزیع محدود فعلی، توان انتقال انرژی به مشترکان را نخواهد داشت. از سوی دیگر فرسودگی شبکه سبب هدررفت بخشی از برق تولید شده در مسیر انتقال می‌شود که مشابه این امر را در صنعت آب نیز شاهد هستیم. از طرفی افزایش دمای هوا، سبب کاهش بازدهی تأسیسات شبکه شده و توان آن را در جهت معکوس نیاز کشور تغییر می‌دهد. این همان نکته‌ای است که اهمیت سرمایه‌گذاری در صنعت برق و توسعه شبکه را یادآور می‌شود، امری که نیاز به برنامه‌ریزی بلندمدت دارد و در بازه زمانی کوتاه، بایست راهکارهای مکملی برای آن در نظر گرفت.

واقعاً زیاد مصرف می‌کنیم؟

نگاهی به آمارهای بین‌المللی در جهان نشان می‌دهد در یک قرن اخیر، هم‌زمان با صنعتی‌سازی جوامع، مصرف انرژی هموار با شیب جالب توجهی رو به افزایش بوده است و این افزایش روندی رایج به شمار می‌رود. اما عامل اثرگذار دیگر در این زمینه، ویژگی‌های اقلیمی هر منطقه است. آنچه به عنوان مصرف انرژی جهانی شهروندان کشور در حوزه انرژی در مقایسه با میانگین جهانی یا سایر کشورها از آن یاد می‌شود، به شدت تحت تأثیر شرایط آب و هوایی قرار دارد. چنان‌که در میان کشورهای اطراف، مصرف سالانه انرژی به ازای هر فرد در کشورهای جنوبی خلیج فارس، ۵ تا ۱۰ برابر ترکیه در شمال غربی ایران است. در داخل کشور نیز استان‌های جنوبی متناسب با گرمی هوا، مصرف برق بیشتری در

یادداشت

بی‌ثباتی اقتصادی و استمرار نگرانی!

غلامرضا شهیدی | اقتصاد، پیش از آنکه علم اعداد باشد، علم احساس امنیت است. جامعه، پیش از آنکه با شاخص‌های رشد و تورم زندگی کند، با ادراک خود از آینده نفس می‌کشد. به همین دلیل، گرانی فقط بالا رفتن قیمت کالاها نیست؛ پایین آمدن سقف آرزوهاست. تورم، پیش از آنکه قدرت خرید را هدف بگیرد، قدرت امید را نشانه می‌رود. این دیگر یک قصه نیست که بتوان آن را شنید و از کنارش گذشت؛ غصه‌ای است که هر روز، خود را در سفره خانواده‌ها، در تصمیم‌های اقتصادی، در ازدواج‌های به‌توقیق افتاده، در کسب‌وکارهای نیمه‌جان و حتی در سکوت آدم‌ها تکرار می‌کند. جامعه‌ای که هر صبح با قیمت تازه‌ای از خواب برمی‌خیزد، شب را نیز با نگرانی تازه‌ای به پایان می‌رساند، فراتر از بی‌ثباتی اقتصادی به بی‌قراری روانی مبتلا می‌شود. چند روز پیش، متولی ساخت مسجدی از خیران خواسته بود که وعده‌های مالی خود را زودتر عملی کنند. نه از آن رو که به وفای آنان تردیدی داشته باشد اتفاقاً مطمئن بود که خواهند پرداخت. نگرانی او از جای دیگری می‌آمد؛ از آب رفتن ارزش پول. برای اثبات حرفش، نه به گزارش‌های اقتصادی استناد کرد و نه به نمودارهای بانک‌های مرکزی. فقط قیمت یک کیسه سیمان را روایت کرد، کالایی که در فاصله‌ای کوتاه، چند برابر شده بود. همین مثال ساده، شاید گویاتر از ده‌ها گزارش کارشناسی باشد. تورم، زمانی که به مصالح مسجد می‌رسد، یعنی از بازار عبور کرده و به متن زندگی رسیده است. اینجاست که باید میان گرانی و تورم، از یک سو، و فرسایش سرمایه اجتماعی، از سوی دیگر، رابطه‌ای مستقیم دید. اقتصاد فقط جابه‌جایی پول نیست، جابه‌جایی اعتماد نیز هست. پولی که هر روز از ارزش می‌افتد، تنها قدرت خرید را کاهش نمی‌دهد؛ اعتماد مردم به ثبات تصمیم‌ها، قابلیت پیش‌بینی آینده و کارآمدی سیاست‌گذاری را نیز تضعیف می‌کند. جامعه‌ای که نتواند برای شش ماه آینده برنامه‌ریزی کند، چگونه می‌تواند برای ۱۰ سال آینده رویا بسازد؟ خطر بزرگ‌تر، اما جای دیگری است. تورم، اگر مزمن شود، به یک فرهنگ تبدیل می‌شود؛ فرهنگی که در آن همه، عجله دارند، برای خرید، برای فروش، برای تبدیل دارایی، برای فرار از کاهش ارزش پول. در چنین فضایی، سرمایه‌گذاری بلندمدت جای خود را به سوداگری کوتاه‌مدت می‌دهد. تولید، قربانی سفته‌بازی و آینده، زیر پای امروز له می‌شود. این، در نوع خود بحران حکمرانی اقتصادی را نشان می‌دهد. زیرا حکمرانی موفق، پیش از هر چیز، باید بتواند آینده را قابل پیش‌بینی کند. جامعه‌شناسان سال‌هاست از مفهومی به نام «اضطراب اجتماعی» سخن می‌گویند؛ اضطرابی که پیش از هر عامل دیگری، محصول بی‌ثباتی اقتصادی است. پس می‌توان گفت، مسئله امروز ایران، فقط کنترل تورم نیست؛ بازسازی اعتماد است.

اعتماد همان سرمایه نامرئی است که اگر آسیب ببیند، با هیچ بسته حمایتی و هیچ سیاست مقطعی به‌سادگی ترمیم نمی‌شود. اعتماد، زمانی بازمی‌گردد که مردم احساس کنند تصمیم‌های اقتصادی، قابل پیش‌بینی، منسجم و مبتنی بر منافع بلندمدت کشور است. سرمایه اجتماعی، بزرگ‌ترین پشتوانه هر اقتصاد ملی است و اگر این سرمایه فرسوده شود، حتی بهترین سیاست‌های اقتصادی نیز با دشواری اجرا خواهند شد. باری، امروز بیش از هر زمان دیگر باید از زبان اقتصاد، سخن از انسان گفت. باید از سفره، به منزلت رسید، از قیمت‌ها، به کرامت و از تورم، به اعتماد. اگر سیاست‌گذاری اقتصادی نتواند امید را به متن زندگی مردم بازگرداند، شاید شاخص‌ها روزی اصلاح شوند، اما جامعه همچنان احساس فقر خواهد کرد؛ فقر اطمینان به آینده. آینده‌ای که بی‌اطمینان باشد، باعث هراس امروز هم می‌شود. پس هرچه زودتر باید کاری کرد...

بورس

فرار پول از بورس سرمایه‌ها چرا به صندوق‌های درآمد ثابت پناه بردند؟

کارشناس بازار سرمایه اظهار کرد؛ واکنش منفی بازار سهام به افزایش ریسک‌های ژئوپلیتیک، امری طبیعی برای بازار سرمایه است. به گزارش تجارت‌نیوز، پیام الیاس‌کردی با اشاره به دغدغه‌های سهام‌داران افزود؛ یکی از نگرانی‌های سهام‌داران، آغاز تجاوز آمریکا به خاک ایران در استان‌های جنوبی کشور است و برخی انتظار دارند با شدت‌گرفتن این تحولات نظامی، بار دیگر شاهد توقف معاملات و بسته شدن بازار سهام باشند. این تحلیلگر بازار سرمایه ادامه داد؛ با رگشت ثبات و رشد به بازار سرمایه نیازمند آن است که سهام‌داران اطمینان یابند که جنگ تمام عیار رخ نمی‌دهد آن‌ها هم در شرایطی که تنش‌های جدید منطقه‌ای شکل گرفته و هدف قرار گرفتن زیرساخت‌های نظامی و اقتصادی استراتژیک کشور توسط آمریکا مطرح است.

نرخ سود پناهگاه امن سرمایه‌ها

الیاس‌کردی بالا بودن نرخ سود صندوق‌های درآمد ثابت را عامل دوم فشار بر بازار سهام دانست و تصریح کرد؛ سرمایه در شرایط جنگی یا زمان اعمال نرخ بهره بالا، به سمت بازارهای بدون ریسک حرکت می‌کند. خروج ۱۴۰۰ میلیارد تومانی نقدینگی حقیقی از بازار در یک روز و تغییر مالکیت سهام به نفع حقوقی‌ها نشان می‌دهد که بخش حقیقی اقتصاد به دنبال یافتن فضای امن برای سرمایه خود است.

این کارشناس بورس با ارائه آماری از وضعیت صندوق‌های درآمد ثابت بیان کرد؛ در هفته‌ای که گذشت، نزدیک به ۶۰ هزار میلیارد تومان پول جدید وارد صندوق‌های درآمد ثابت شد که آمار فوق‌العاده‌ای است؛ حتی در جریان معاملات روز چهارشنبه نیز حدود ۳ هزار میلیارد تومان دیگر به این صندوق‌ها تزریق شد که نشان می‌دهد پول‌ها ترجیح می‌دهند در حال حاضر در محلی امن استراحت کنند.

این فعال بازار سرمایه به سهام‌داران توصیه کرد اگر قصد ماندگاری در بازار را دارند، نباید به اخبار کوتاه‌مدت وزن بیش از حد بدهند و لازم است دیدگاه خود را روی بازه زمانی دو تا سه ماه آینده تنظیم کنند. الیاس‌کردی بر ضرورت مدیریت ریسک تأکید کرد و ادامه داد؛ نکته دوم و حیاتی برای سرمایه‌گذاران، رعایت اصل تنوع‌پذیری سبد سهام است؛ سهام‌داران باید پرتفوی خود را به حداقل پنج یا شش سهم از صنایع و گروه‌های مختلف تخصیص دهند تا در صورت بروز هرگونه رخداد ناگهانی یا آسیب به یک صنعت خاص، کل سرمایه آن‌ها با خطر مواجه نشود.

فراخوان ثبت نام

فراخوان ثبت نام داوطلبان انتخابات هیئت مدیره و بازرسان جامعه حرفه ای مهمانپذیران خراسان رضوی. بدینوسیله به اطلاع اعضای محترم جامعه حرفه ای مهمانپذیران خراسان رضوی می‌رساند، ثبت نام داوطلبان عضویت در انتخابات این جامعه از ۱۴۰۵/۵/۱۲ لغایت ۱۴۰۵/۵/۱۲ ساعت ۱۲-۱۰ انجام خواهد شد. متقاضیان محترم می‌توانند در مهلت مقرر با همراه داشتن اصل پروانه بهره برداری و کارت ملی شخصی متقاضی جهت ثبت نام به نشانی ذیل مراجعه نمایند.

مشهد فلکه صاحب الزمان ساختمان سردم طبقه اول واحد B101

بدیهی است ثبت نام صرفاً در مهلت اعلام شده و همراه با مدارک فوق امکانپذیر خواهد بود.